

den højtærede Indenrigsminister har været heldig med at stille Kommunerne saa frit, som han har gjort i det Lovforslag, han her har fremsat for os. Det er min Tro, at naar dette Lovforslag er blevet gennemført, maaske med nogle Ændringer, vil det blive stærkt benyttet ikke alene i Bykommunerne, men ogsaa i Landkommunerne og navnlig i Stationsbyerne, som skyder op. Det er i hvert Fald blandt de Steder, hvor der vil være haardest Brug for Planer, for som oftest bygges der i vore Stationsbyer efter en Metode, der er beslægtet med den gammelkendte for Ophængning af Billeder paa Væggen, hvor man hænger Billeder op efter de i Væggen værende Søms Metode. Saaledes følger man de gamle Markveje og Grøfter eller de Slyng, som Sognevejen slaar ind til en Station, og Stationsbyen faar derfor ofte et yderst tilfældigt Præg. Omtanke og Plan vilde her kunne gøre Underværker og tillige ofte være besparende, idet der vil kunne tilvejebringes en langt mere praktisk Bebyggelse end den, som nu kommer frem. Mange af vore Byer er jo hele Labyrinter, fordi de er bygget uden nogen som helst Plan. Og ser man paa Grundplaner af moderne Storbysbyer, f. Eks. i Amerika, saa er de ganske vist efter Planerne at dømme — jeg har ikke været der — ikke saa interessante at færdes i som en By som f. Eks. Nibe, der jo er en ren Labyrint og slet ikke er til at finde ud af og, jeg tør nok sige, bygget uden nogen som helst Plan. Men jeg tør nok sige, at det System, hvorefter New York, Chicago er bygget, er adskilligt mere praktisk, navnlig for en By, som skal blive staaende og er i Udvikling, end det, hvorefter vore gamle Købstæder er bygget.

Jeg tror derfor, det er et betydeligt Fremskridt, vi staar overfor her, og jeg kan paa det bedste anbefale det til villig Behandling i det Udvalg, som faar med det at gøre. Men jeg tror ogsaa, det er nødvendigt, at et Udvalg ser nærmere paa Enkelthederne i Lovforslaget. For de Beføjelser, der gives en Kommune, som antager en Byplan og faar den autoriseret, er ret vidtgaaende. Naar der f. Eks. i § 2, der omhandler Indholdet af Byplanen, i Punkt 4 tales om Bebyggelsesarter og deres Fordeling, kan dette jo indeholde en meget vidtgaaende Beføjelse.

Ikke alene læser jeg det saaledes, som det ærede 8de Medlem for 5te Kreds (Johannes Jensen) læser det: at medens det hidtil har været saadan, at en Mand har kunnet bygge, som han vilde, og hvad han vilde, paa sin Grund, bliver det nu saaledes, at han faar at vide, hvilken Slags Hus der skal bygges paa hans Grund, men jeg læser ogsaa denne Bestemmelse saaledes, at han kan faa at vide eventuelt, at der skal bygges paa hans Grund. Det ærede Medlem ryster paa Hovedet. Jeg ser ikke, at Bestemmelsen i § 2 og de videre Bestemmelser udelukker, at en Byplan kunde blive saaledes, at Kommunen vilde være i Stand til af Hensyn til Planens Gennemførelse at sikre sig Grunden, naturligvis mod at yde Manden fuld Erstatning. Naar der gives saa vidtgaaende Beføjelser i et Lovforslag, er det nødvendigt meget nøje at overveje de enkelte Bestemmelser, deriblandt ogsaa Erstatningsreglerne. Der siges om disse i Bemærkningerne til Lovforslaget, at „den bestaaende Lovgivning har ikke faste Principper for Sammensætningen af det Organ, som skal fastsætte Erstatningen i lignende Tilfælde“. Jeg ved ikke, om det ikke vil være praktisk ved et Lovforslag om Byplaner nærmere at fastsætte Regler for, hvorledes de Organer skulde sammensættes, som skulde fastsætte Erstatningen baade ved første Skøn, eventuelt ogsaa ved det Overskøn, som kan tages af den, hvem Erstatningen skal ydes. — I § 5 staar der, at „saa snart den i § 4 omtalte Bekendtgørelse“ — Bekendtgørelse om, at en Byplan er fremlagt — „har fundet Sted, maa indtil videre intet Areal, der er omfattet af Planen, bebygges“. I 2det Stykke staar der: „Er Planen ikke godkendt inden et Aar fra Bekendtgørelsens Dato, bortfalder den her omhandlede Virkning af Bekendtgørelsen.“ Altsaa, denne Virkning kan gælde i et helt Aar; det synes mig for lang en Tid. Jeg kan ikke se, at saa lang Tid skulde være nødvendig for Indenrigsministeriet til Godkendelse af Planen, det Tidsrum maatte ganske sikkert kunne nedsættes væsentligt, maaske til et Fjerdingaar; det forekommer mig at være for lang en Tid at lægge en død Haand paa en Virksomhed, som maaske venter paa at komme i Gang.